چاوەگریــاوەکان پێکەنین!

باران

به بەر باراندا دەڕۆیشت، هێواش هێواش هەنگاوی دەنا و بەوردی سەیری ئەو دڵۆپانەی دەکرد که دەکەوتنه سەر قۆڵی. دەستی بۆ هەورەکان دەگرتەوه تا بڕێک زیاتر باران لەسەر لەپەکانی دەستی بمێنێتەوه. چاوەکانی دەنووقاند و بەرکەوتنی دڵۆپەکانی بارانی لێ دەبوو به بەرکەوتنی دەستی ئەو، چاوەکانی دەکردەوه بارینی دڵۆپه فرمێسکەکانی چاوی لەباران خێراتر دایاندەکرد. لەگەڵ خلیسکاندنی هەر دڵۆپێکی باران له سەر قۆڵەکانی دادەچڵەکی!

له خەیاڵدا نەبوو، بەڵکه خەیاڵی هەر لای خەونەکانی جارانی و ئەو ڕاستیانه بوو که بەئاگایانهێنایەوه. ئەو خەونانەی که گەیاندبوویانه لوتکه و، ئەو ڕاستیانەی که بێ پرس و، بێ پەروا تلیانکردەوه. ئەمڕۆش وەک جاران دەچووه ژووانی تاقەدارەکه، ئەو داره زڕەی لەژێریاخەونەکانی دیبوو، وشه بەوشەی نامەکانی ئەوی بۆ خوێندبووەوه و، باسی بۆنی خاک و، سکاڵای ڕەقیی بەردی لای کردبوو. دەبێ بچێتەلای و بەسەرهاتی سەفەرەکەی بۆ بگێڕێتەوه، ئەوسەفەرەی که لەساتێکی پڕ دڵەڕاوکێ و، به ڕۆژانێکی پڕ ترس و، شەوانێکی پڕ له قیروسیا، بڕیاری بۆ دابوو. خەمی بوو بەرگەی ئەو تێڕوانینانه نەگرێ و، شکاندنەوەی تیشکی گومان و بەزەیی له چاویاندا هەپروون بەهەپروونی بکا. ئەم دڵنیابوو لەوەی که ئەوسەفەره واته گۆڕان، واته یەکلایی بوونەوه و، به تەم بوونی بەڵێنه ناڕاستەوخۆکان!

دەبوو گۆڕان ڕوویدا، ئاماده بوو بەرەنگاری هەڵوێستەکان ببێتەوه و، دەیویست به ئەنجامەکان بگات. بەڵام سەخت بوو له بەڵێنەکانی ئەو خۆشبێ و، خۆی له خۆرگیران بەدەستی مرۆڤ بێدەنگ بکات! تاوان بوو لای تاقانەترین کۆرپەی خۆشەویستیی لەبارببات!

+ هەست به بوونی گیانێک دەکەم، گیانێک له بیابانێکا تینوو، تەنیا، تاساو... بەجەسته له مرۆڤ دەکا و، دوو باڵیشی هەیه بێهێز.. سڕ کراوو! قورگی پڕبووه له خۆڵی بیابان، چاوەکانی لێوانلێون له گریان، سیمای تێکەڵی گەردەلوولی تۆزه، ڕۆحێکی نامۆیه به ژیان.

تۆ ئەی تاقه دارەکه، چیتر ڕێ مەده وەک جاران خەون لەژێرتا ببینم، چیتر مەهێڵه تەگبیری ژووانی ئەوت بۆ بکەم. لەبیرته؟ کاتێک یەکەم پەیامیم پێگەیشت چەند به سانایی باسیم لێوەکرد! ئەی ئەو کاتانەی دەمگوت مەحاڵه من له دڵی خۆشمدا بڵێم خۆشم دەوێت! ئەی ئەوه چ کاتێک بوو گوتم خۆشم دەوێت؟! خۆشم دەوێت و، دەمەوێت زەوی و ئاسمانی لێ ئاگاداربکەم! پڕ بەدڵ حەزدەکەم لەگەڵ گەیشتنم بەهەرکەسێک، گوڵێک، مەلێک ... باسی ئەو ی لەلا بکەم. بیرته؟ باسی ئەویم بۆ دەکردیت، ئەوێ و سەردەمی منداڵی، ئەو منداڵییەی خەونی گەورەبوونم تێدا دەبینی، گەورەبوونێک جۆناسان* ئاسا "ئامانج یێکی بەرزتری له ژیانی ئاسایی تێدا بدۆزمەوه، له گەله و، دابو نەریت و، یاسا سواوەکان یاخی بم و، لەڕێی کامڵبوونی ئیرادەی ڕۆحی بەرزەفڕەوه شەوەزەنگەکان ببڕم و، له هەڵدێره سەختەکان بپەڕمەوه" باسی ئەویم بۆ دەکردیت، ئەوێ که شەرمی شکاندم، له مانای زۆر وشەی گەیاندم، ئەوێ که له قوڵپی گریانا خەنده و، له نێڵەی ئاگرا بەسته و، مەست بوون به بۆنی گوڵ و، خۆڵی و، له بۆشایی بێدارییا هیوا ی پێناساندم.

ئەم سەفەرە کەچومەوە ئەویٚ یەکجار نامۆ بوو پێم! یاسا سواوەکان لەوێش وەکو داڵێکی برسی بێڕەحمانە بەردەبوونە جەستەی ڕووتم ونجڕ ونجڕیان دەکردم. چاوە بزەکانی دابونەریتیش بەرۆژی ڕووناک دەیانتۆقاندم، هەربەگەیشتنم نهێنی خەیاڵێکیخاویان لادرکاندم!

- بەخێربێیتەوە، شارەکەت ڕووناک کردەوە، چیتر شەو نابینین لێرە، یاخوابەخێربێیتەوە. (لەگەڵ ئەم قسانەدا بە دوودڵی دەستی هێنا تەوقەی لەگەڵ کردم!)

+ بژیت سوپاست دەکەم، تۆ بەخێربێیت، شار بەخۆتانەوە ڕووناکە.

ئەمەم گوت و، دوور لەو دانیشتم؛ دەزانی چۆن؟ چاوەڕێی نامەکانتم دەکرد، بەبیٚ ئۆقرە دادەنیشتم چاوم لە سندوقی پۆستەکە نەدەتروکاند. کاغەزەکانم دەردەهێنا و دەستم دەکرد بە یاری ناپلیۆن جارێک، دووان، دە... بەومەبەستەی بزانم نامەتم پیٚ دەگات یان نا! ئەوکاتانەی ناپلیۆنەکەم بۆ دەرنەدەچوو دەمگوت من بڕوام بەم ئەفسانانە نیە، ئەمە تەنیا یارییە و هیچتیتر. ئەو کاتانەشی کە یارییەکەم بۆ دەردەچوو، دڵیخۆم پێخۆش دەکرد، دەگات پەیامیم پیٚ دەگات. هەرکە گوێبیستی دەنگی پۆست دەبووم، لێدانی دڵم خێراتر دەبوو، بەپەلە دەچووم سەیری نامەکانم دەکرد. هەربە بینینی ناوی تۆ بەرز دەفڕیم، لەو بڕوایەشدابووم کەس بەو جێگایە نەگەشتبێت کەمنی لیٚم. تا لەگەڵ نوسینەکانتدا دەبووم لەسەر ئەستێرەیەکی دی بووم، ئەستێرەیەکی پەمەیی دوور لە ڕەشی، دوور لە ڕەقیی، دوور لە مرۆڤ سالاری! ئەوکاتانەی کە نەشدەهاتیت ژان پاڵەوانی تراژیدیاترین شانۆ بوو بۆ ژیان، جەستەشم بۆ ڕۆحم گۆڕستان.

- دەی من کاتم درەنگ کرد دەبێت بڕۆم، جارێکی تر بەخێربێنەوە، خۆشحاڵ بووم بەبینینت، ئاگاشمان لەیەک دەبێتەوە.

+ ئا، بێگومان ئاگامان لەیەک دەبێتەوە! منیش شادبووم بەبینینتان!

ئەو ڕۆی.. کەڕۆی ئینجا هەستم کرد ئەو لەگەڵ من لەویٚ بووبوو!! گلەیی ئەوەم لەخۆم کرد کە بەدرێژایی کاتی دانیشتنمان گوێی لەدەنگم نەبوو! ئەمگوت بۆچی قسەم نەکرد. خۆ ناشزانێت من بەبیٚ دەنگ باسی چاوەڕوانی و، پێکەنین و، گریانم لەگەڵ نامەکانیا بۆ دەکرد! ئەو کە ڕۆی، بە ڕۆشتنی تەنیا لەو ژوورەیا جێی نەهێشتم، ویستی پێمبڵیٚ بمبوورە چیتر ناتوانم لەسەر تەختەی شانۆی خەونەکانمان ڕۆڵ ببینم! ڕۆشت، لەگەڵ باڵێنە بێنازەکان و، ئەو دەقانەی کە لەقوڵایی بیرما تۆوی کردبوون بەجیٚی هێشتم. ئەو ڕۆی، چونکە ئەو پابەندی دابو نەریت و، یاساکانی گەلە بوو لەویٚ. پیٚی وابوو ئەگەر یاخیبێت لێیان ژیانی یەکسان بێت بە نائارامی، سەرەڕای زیزبوونی ئازیزان!!! دەیگوت خۆشەویستی بەتەنیا بەس نیە، باشتر وایە ڕازی بین بەو فەرمانە نەویستانەی کە گەلە چەسپاندویێتی بەسەرمانا! ئەو کەسێکی گوێڕایەڵ یان بەڕووکەش گوێڕایەڵ بوو بەرامبەر بە یاسا سواوەکان. منیش سەرشێتێکی یاخی، بریندارترین گیان بووم بە دەنووکیان! نەمتوانی لەگەڵیان ڕیٚ بکەم. ئاخۆ لەبەر بێهێزی باڵەکانی گیانی من بوو ؟! یان بێهێزی ویژدانیان؟!!!

دوایەمین جار کەبینیم، هات ماڵئاوایم لێبکات، (ئەمجارەیان پێش ئەوەی هیچ بڵێت دەستی هێنا تەوقە بکات!)

- هەر دەڕۆیت دەڕۆیت، حەزمان دەکرد زیاتر لەلامان بوویتایە، من دەزانم پەشیمان دەبیتەوە، بیرمان ئەکەیت.

یەکەمجاربوو لەنزیکەوە سەیری زەریای چاوی بکەم، دەستیشم هەر لەدەستیابوو..

+ لەلاشتانبم بیرتان ئەکەم

باران بەردەوام دەباری، کاتیش درەنگ بوو، ڕووناکی لەئاسماندا نەمابوو. دوو پاسەوان بە لایتەوە بە گۆڕەپانەکەدا دەگەڕان بەرێکەوت کچێکیان بینی قۆڵی لەسەر ئەژنۆی و، سەریشی لەسەر قۆڵی، لەژێرداریکا دانیشتووە. لێی نزیکبوونەوە، ڕووناکی لایتەکەیان خستەسەر و، بانگیان کرد وەڵامی نەبوو.

ــ پێدەچێت بارانی ئەمڕۆ هەربەسەر ئەم کچەدا باریبێت! هەموو گیانی ئاوە.

ــ ئاگاشی لەخۆی نەماوە، خێرا ئۆتۆمبێلەکە ئامادەبکە دەیبەین بۆ نەخۆشخانە. بەڵام کات تەنیا بە تاریک بوونی ئاسمان درەنگ نەبوو، کات بۆ گەیاندنیە نەخۆشخانە درەنگتربوو!

ــ لەئەنجامی بەتوندی ڕووخانی دەروونیی، تووشی خوێن بەربوونی ژێرپێست بووە. کاتیش درەنگە بۆ چارەسەر، دڵگرانم بۆی.

کاتێک گوێی لەقسەکانی پزیشکەکە بوو، لەخۆشیدا لێدانی دڵی خێراتر بوو! یەکەم جاربوو دوای سەفەرەکەی هەست بە بوونیخۆی لەسەر ئەستێرە پەمەییەکە بکات، ئەو ئەستێرەیەی کە لەگەڵ پەیامەکانی ئەودا دەیگەیشتێ! دەیویست پێیان بڵێت دڵگران مەبن چونکە گەر ئاوا نەبوایە، دەبوایە من باڵاترین خۆشەویستی، نازدارتین ساوای عەشقم بەدەستی خۆم بکوشتایە بەپێی یاساچەسپاوەکان، من دڵخۆشم بەوەی ئیتر تـــاهەتایە کۆرپەی خوڵقاو، دروستبوو لە تەم، ئاگر و ئاو، لەگەڵ ڕۆحمدایە دوور دوور لە چاوە بزەکان، ئاوێتەی گیانمە لەوێ، دوور لێرە، دوور لە کارلێک لەگەڵ گومـــان.

بۆئەوەی گوزارشت لەمە بکات چاوەکانی هەڵبڕی، سەیری پزیشک و، پەرستیارەکانی کرد و، هەر بەچاو بەنەرمی پێکەنی!

07/2003

ستۆکهۆڵم/سوێد

❋ جۆناسان؛ پاڵەوانی ڕۆمانی (نەوڕەس/ ڕیچارد باخ)